

4632.
Saltvik
Långbergsöda

3. Fyrsidig rätmejsel, avsmalnande mot nacken. Dimensioner 48.9 x 27.6 x 10 mm.
4. Fyrsidig mot nacken avsmalnande rätmejsel. Dim: 71.4 x 27,4 x 11.4 mm.
5. Tvenne brynen, eventuellt formade av stenåldersredskap, troligen dock relativt moderna. Dim: 91 x 29 x 12.7 mm och 81.3 x 30.3 x 7.8 mm.
6. Två stenflisor.
7. Avlång bryne av gråviolett skiffer. Tvärsnitt fyrsidigt. I den ena avsmalnande ändan ett borrarat hål. Dim: 96.4 x 13 x 11.4 mm. Eventuellt förhistoriskt.
8. Hålförsedd pärla av glasfluss; svart, prydd med vit slinga och rödsvartvita blomartade figurer. Dim. 14 x 16.7 x 14.8 mm. Troligen från yngre järnåldern.

4633.
Eura
(Osmanmäki).

Myöhemmän rautakauden esineitä, joita Hjalmar Appelgren virkamatalaan kesällä 1905 kaivautti esille n.s. Osmanmäestä Euran pitäjän kirkonkylässä Osman talon puolelta sitä rajaa, joka eroittaa Osman ja Eskolan maiden tilukset. Nyt tutkittu ala oli jatkoa edellisille löytöpaikoille ja oli pituu-

4633.
Eura
(Osmanmäki)

deltaan lähes 28 mt. ja leveydeltään noin 3-5 met. (P-E). Kaivoksen itä- ja länsipäähän lyötiin puupaalu, johon leikattiin merkki: "Hj. A. 1905"

Löytöpaikka 1.

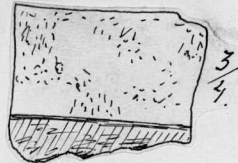
1. Muutamia kappaleita paksunlaisesta saviastiasta, jonka suun avaruus näkyy olleen arviolta 14 senttim. ja korkeus 9 sm. Muoto pystysivuinen, sellainen kuin kuva tässä näyttää. Sivut koristamattomat.

2. Kymmenkunta kappaletta koristamattomasta saviastiasta, jonka muoto näkyy olleen pulleasivuinen ja pyöreäpohjainen, kts. kuvaa. Yhdestä reunapalasesta päättäen on sen suu mahtanut olla noin 9.5 sm poikkimitassa.

3. Pieni reunapalanen saviastiasta, jonka kaula näkyy olleen pystysuora ja ainakin yhden suoran viivan koristama, jolta kohdalta astia on katkennut.

4. Pohjapalanen saviastiasta, josta huomaa että pohja on ollut tasainen ja laita viisto

Löytöpaikka 2.

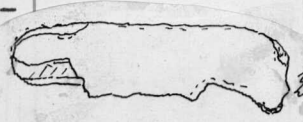
5. Kappale rautakisko, 7,5 sm pitkä ja 3 sm leveä, kenties sirpistä tai viikatteen ta

4633.

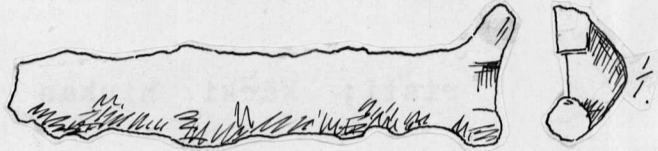
Eura

(Osmanmäki)

6. Weitsen terä, 11 sm pitkä, hamara ja ruoto yhtä jatkoa ilman eroittavaa pykälää.

7. Rauta-avain, pahoin ruostunut, varsipää katkennut pois ja muutoinkin särkynyt.

Sen pinnassa on kahdessa paikassa ruostunutta neliniitisen kankaan jäännöstä.

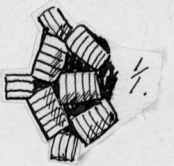
Löytöpaikka 3.

8. Kappale pronssisesta spiraalikierteisestä rannerenkaasta, runsaasti 4 sm pitkä. Warras lienee alkuaan ollut kolmikulmainen, mutta nyt on sen harja kulunut mykeväksi.

Löytöpaikk. 1:n ja 3:n tienoil-

ta löytyi maata seuloessa seuraavat esineet:

9. Pronssiketjun pätkä, jonka rengasliittheiset ovat tehdyt spiraalikierteisestä pr. langasta; pätkä on 5 sm pitkä ja sen toiseen päähän on takertunut raudanruosteen pitoista neliniitistä kangasta pieni palanen.
10. Pronssikierukoista kokoonpantu esiliinan kulmakappale ja 5 irtonaista eripituista kierukkaa.
11. Neljä helmeä, joista kolme sinisestä lastista (2 kpl. yksinkertaista, 1 kpl. kaksijakoinen) ja neljäs pinnalta ruskea

4633.

Eura

Osmanmäki.

ja sisää valkoinen (kaiketi jonkunlais-
ta saviainetta).

12. Pronssinen vyönsila, viisikulmainen. Sen
nastan toisessa päässä on jälkiä toi-
sesta pronssikannasta ja molempien vä-
lissä on runsaasti 1:n sm:n levyinen
nahkapalanen vyöstä.

13. Kaksi rautanaulaa, joista toisen kanta
on yksipuolinen,
toinen on näh-
tävästi tehty
samalla tavalla kuin myöhemmänaikuiset
naulat.

14. Spiraaliin väännetty rautavartaan pää.

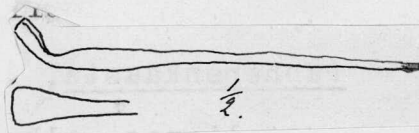
Löytöpaikka 4.

15. Putkellinen keihäänтері, jonka lehti on
kulmasyrjäinen ja jonka kantaa koristaa
risti; hiukan
vääntynyt
putkessa puunjäännöstä varresta.

(valok. 8218,
8344).

16. Rautanaula yksipuolisella kannalla, 10
sm pitkä
(kantaa lukematta).

Löytöpaikka 5, 9, 9a ja 10.

Kohdalta 9 löytyi osa haudan eli puu-
arkun vasenta, 80 sm:n pituista laitaa,
jonka vieressä oli pieni spiraalisormus,

4633.

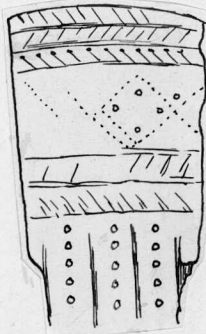
Eura

Osmanmäki

mutta josta ei mitään jälkiä ruumiista voinut huomata. Melkein tämän haudan jatkona koilliseen oli toinen (Lp. 10), jonka pohjalla huomasi mädäntyneen arvattavasti naisluurangon 1.30 metrin pitkän alaosan, lantiosta jalkoihin saakka. Hautojen lähellä (Lp.5) oli ylemmässä maakerroksessa muutamia esineitä, jotka kenties ovat kuuluneet hautojen täytemultaan. Kuuluiko kohdalta 9 a löydetty rannerengas hautaan 9, josta se oli runsaan puolen metrin päässä, on epätietoista. Löydöt ovat seuraavat:

17. Pronssinen rannerenkaan puolikas virolaista muotoa; litteä, päät keskikohtaan leveämmät. (Lp. 9 a).

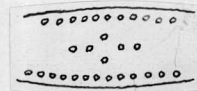
(valok.7436)

18. Pronssinen spiraalikierteinen sormus, jonka keskikohta on levein, 1:n sm:n levyinen; päät ympyräisestä vartaasta katkenneet. (Lp. 9).

19. Pronssisormus, jonka suurin osa on 7 á 8 mm. leveä, ja jonka päät vartaina kierretään toistensa ympäri. Sitä koristaa neljä pitkinpään juoksevaa harjaa ja epäsäännöllisesti isketyt pisteet. Avaruus sisää 15 mm. (Lp.5),

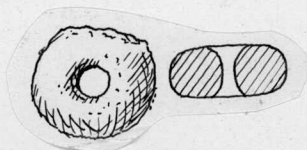

20. Meripihkahelmi, ympyräinen, 16 mm ristiinssä laaja; pinnalta rapautunut. (Lp.5).

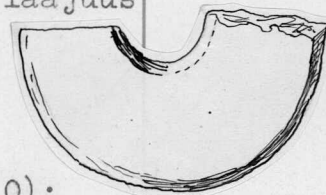
4633.

Eura

Osmanmäki.

21. Kivisen värttinänpöyrän puolikas; liuske-
kiveä, hiottu, tasapaksu (9 mm), laajuus
4 sm. (Lp. 5).

Luurangon ohella oli (Lp. 10):

22. Kolmikulmaisesta vartaasta tehty pronssi-
kierukka, 55 mm pitkä, jonka putken a-
varuus on 7 mm ulkoa ja 5 mm sisää
poikkipäin eli ristiinsä mitattuna; put-
ken läpi on pujotettu nahkarihma. Tämä
kierukka löytyi oikealta lantioluulta.
23. Kahtia ruostunut rauta, näöltään miekan-
säilän kärkipuolen näköinen, toinen rau-
ta on 7, toinen 10 cm pitkä, leveys n.
4 cm. Molempien päällä oli puuta jonka
syyt juoksivat raudan ja haudan pituus-
suuntaan ja joka oli (joko) tupesta (taik-
ka arkun kannesta). Itse haudassa oli
tämä rautaesine pitempi, nim. 40 sm.,
mutta se oli niin pahasti ruostunut
ettei voinut saada ylös muuta kuin yl-
lämainittu osa. Löytyi vasemman reisiluun
vierestä sen vasemmalta puolelta.
24. Oikeanpolven oikealta puolelta löytyi
viikatteen terä, jonka pituus kärjen ja
ruodon koukun väliltä on 40,5 sm. Kärki
lepäsi sääriluun päällä ja itse viikat-
teen terän päällä oli säilynyt puoleksi
25. mädäntynyttä luuta, kaiketi jostakin esi-
26. neestä ja vieressä oli kappale ruostunut-

4633.

Eura

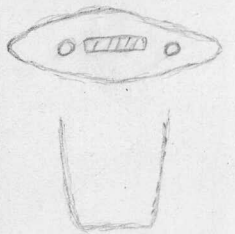
Osmanmäki.

ta puuta (jostakin varresta?). Viikatteen päällä oli vielä

- 27 viisijakoinen miekanponsi, joka, siitä päättäen ettei mitään muuta jäännöstä miekasta tavattu, lienee ollut jonkun vainajan sukulaisen anti hautatilaudessa. 6 sm pitkä, rautainen ja pahasti ruosteessa. Ollut hopealla silattu.

28. Samoilla paikoilla viikatteen kummallakin puolella oli joukko saviastiain kappaleita. Kun niitä museossa on pantu kokoon, huomaa astian olleen pystylaitaisen ja 11. á 12 sm korkean.

29. Viikatteen kärjen vieressä oli kaksi pientä pronssikierukka-sikermää tätä muotoa ja suuruutta: Löydettiin oikean sääriluun sisäpuolelta polven kohdalta.

30. Viikatteen kärjen toiselta puolelta löytyi sääriluiden väliltä tuohenjätteitä, arvattavasti jäännöstä ruumiin peitteestä. (Samanlainen tuohenjäännös oli oikean jalan kohdalla, vaikka siitä ei mitään saatu talteen; kts. N:o 33).

31. Sikermä pronssikierukka-sikermä josta löydettiin vähimmäistavan keskikokoinen kappale, joka on, epävietoista näistä muutenkin osasta se on intressantti.

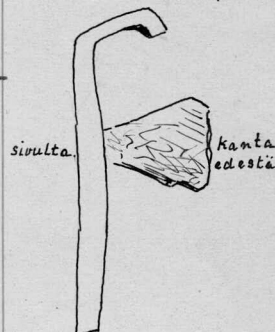
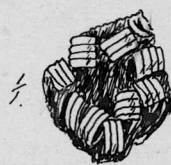
4633.
Eura.
Osmanmäki.

31. Sikermä pronssikierukoita, jotka näyttävät muodostavan keskikohdan isommasta tähdestä; epätietoista mistä vaatteuksen osasta se on irtaantunut.
32. Keritsimet levitetyillä sangalla, 17,5 sm. pitkät; molemmat terät taittuneet, yhteenliimatut. Löytyivät haudan jalkapäästä.
33. Pronssinen spiraalisormus litteänlaisesta vartaasta. Ulkoa 15 mm. poikkimitassa. Löytyi haudan jalkapäästä. - Sormuksen ja keritsimien (kts. edell. N^o:a) välillä oli tuhta, vaan siitä ei saatu mitään talteen; samalla paikalla oli myös
34. muutamia pronssikierukoita.

Löytöpaikka 6. (N. 1,30 m. ptk.)

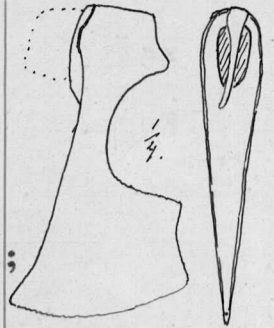
Hauta (?). Ei mitään jäännöksiä ruumiista huomattu. Haudan lounaispäässä oli kyntömullan alla n. 85 sm. pitkä ja 50 leveä maakerros, jossa oli paljon hajallaan olevia hiiliä. Sen alla oli lahonnutta puuta n. 20 x 35 sm. laajuudelta, jonka syyt kävivät luot.-kaak. (arkusta?). Haudan toisessakin päässä oli eräässä paikassa hiiliä n. 10 sm:iä laajalla kohdalla. Löytökappineet hajallaan:

35. Yksipuolisella kannalla varustettu rauta-naula. Kärki taittunut. Nyt 43 mm. ptk.
36. Osa ruostunutta veitsen terää, kahdessa palasessa; molemmat yhteensä 67 mm. pitk. Löytyi "haudan" keskikohdalta.
37. Leukakirves, jonka pohja osoittaa alkavaa pitennystä; takapuolella korvat, etupuolella ainoastaan tynget sellaisista. Silmässä puunjäännöstä varresta; etupuolella

4633.
Eura.
Osmanmäki.

suuvitusnaula. Kirves 16 sm. pitkä; leuka
9,5 sm. leveä. Löytyi haudan koillispuolesta
melkein pystyssä asennossa.

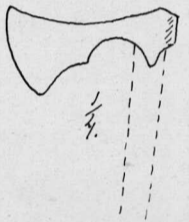
38. Rautapalanen jostakin isommasta esineestä;
ruostunut. Haudan luoteissyryltä.

39. Rautaholkki arvattavasti keihään eli veit-
sen varresta; 22 mm. ptk. ja laaja. Sen
sisällä oli löydettyä puun jäännöstä.
Löytyi runsaasti puoli metriä edellisestä,
arv. haudan ulkopuolelta.

40. Näyte hiilistä.

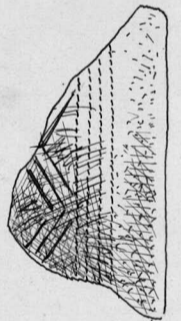
Löytöpaikka 7.

41. Pieni rautakirves, ainoastaan 9 sm. pit-
kä korvakkeet vain takapuolella. Kirveen
pienuuteen nähden, ei se ole voinut olla
mitään käytännöllistä tarkoitusta varten,
vaan on mahtanut olla kenties kävelykepin
koukkuna; sen silmässä on puun jäännöstä.

Löytöpaikka 8.

42. Neljätoista saviastian palasta hajallaan
noin 2 metrin pituisella ja metrin levyi-
sellä alalla. Kaksi on reunapalasta, mutta
epätietoista on, ovatko ne samasta astias-
ta. Toinen on koristettu neljällä nuoravi-
valla ja niiden alla on kolminkertaisia vinkku-
raviivoja.

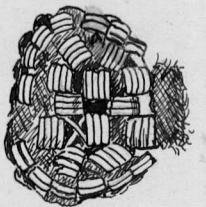

Löytöpaikat 9 ja 10, kts. Lp. 5.

Löytöpaikka 11, kts. alemm.

Löytöpaikka 12. (puoli hautaa, luuta).

43. Pronssikierukoista kyhätty ja sellaisten
reunustama soikea sikermä, joka muodostaa
arvattavasti päärmeen päatekappaleen. Toises-
sa laidassa on vielä nähtävänä se katken-
nut yhtymäkohta, joka tämän kappaleen on
päärmeeseen liittänyt. Alapuolella vaatteen

4633.
Eura.
Osmanmäki.

jäännöstä.

44. Sikermä 3:sta pronssikierukasta, joista yksi on irtaantunut.
45. Pieni spiraalisormus neljällä kierroksella kolmikulmaisesta vartaasta; toisesta päästä 17 mm. toisesta päästä 15 mm. riistiinsä avara.
46. Keltainen helmi lasia tahi emaljia, tämän muotoinen: ja kokoinen. Se löytyi löytöpaikkojen 3:n ja 8:n väliltä ja siis jonkun verran sivulle päin haudasta 12.

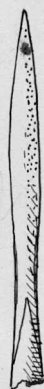
Löytöpaikka 13 (ja 11).

Miehenhauta, josta lounais- eli pääpuoli luultavasti oli ennen hävitetty. Jällellä oleva osa oli 1,25 m. pitkä. Vasemmalla laidalla oli kaksi keihään-terää, jalkapäässä jäännöstä tuohipeitosta (n. 30 à 40 sm) ja arvattavasti antimenä naisensormus.

- 47,48. Kaksi samanmuotoista keihästä pajunlehden muotoisilla terillä. Kumpaisenkin putki on rikkunut ja niissä on puun jäännöstä. Toisen (N° 47) pituus on nyt lähes 32 sm., toisen (N° 48) 30 sm. Viimeksimainitun putki on nähtävästi ollut ^unurrettu, vaikka ruostumisen vuoksi siitä ei näy muuta kuin pari viivaa niinkuin kuva tässä näyttää. Terät olivat vieritysten haudan vasemmalla puolella putket käännettyinä lounaaseen eli suureen hietakuoppaan päin. Jompaankumpaan keihäseen lienee kuulunut se

49. puuvarrenkappale, jonka samalta kohdalta vähän matkaa vierineenä eräs työssä olevista pojista löysi. Sen pituus on 8,5 sm. Ainoastaan sen keskikohta, jota ympäröi entinen spiraalikierteinen pronssivarras (nyt

Wiihpalanen

1/6.

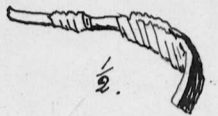
1/2.

4633.
Eura.
Osmanmäki.

rikkunut kolmeksi avonaiseksi renkaaksi), on eheä ja oli löydettyessä n. 3 sm. ristiin-
sä paksu, mutta on ilmassa oltuaan kuivunut ja kutistunut niin että se nyt enään on 2,7 sm. paksu. Siitä syystä ovat renkaatkin höltyneet. (Löytöpaikka 11).

50. Naisen spiraalisormus ohkaiset^{sa} pronssivartaasta kuudessa kierroksessa (palanen katkennut). Avaruus ulkoapäin 18 mm. Löytyi noin 50 sm. keihäistä koilliseen.

51. Koukistunut rautanaula, jonka koukussa vielä on jällellä puunjäännöstä arkusta (?).

Löytöpaikat 14 ja 15.

Naisenhauta, jonka yläosaa kaivaustilaisuudessa merkittiin N^o:lla 14 ja alemmaa eli varsinaista ruumiinkohtaa N^o:lla 15. Ruumis, josta ei mitään ollut jällellä, oli luultavasti ollut haudan koillispuolella; saviastia ja kaularenkaat olivat kait olleet puolella ja lapio säärien vasemmalla puolella. Tämä alin pohjakerros oli 75:n sm:n syvyydellä maanpinnasta ja oli 12 ä 15 sm. vahva sekä 1,85 met. pitkä saviastiasta lapion varrenpään saakka lukien. Sitä peitti noin 8 sm. vahva hietakerros, jonka päältä melkein samalta syvyydeltä tavattiin helmiä, saviastian kappaleita, pronssipäärmeen pätekappale ja pronssikierukoita sekä vielä ylempänä, noin 25 ä 35:n sm:n syvyydeltä, haudan jalkapäästä sirpinkärki, 2 rannerengasta y.m. Kaikki nämät esineet olivat hajallaan 2,50:n met:n pituisella alalla. Tästä näkyy että hautaa suusta oli kaivettu

4633.
Eura.
Osmanmäki.

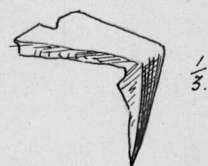
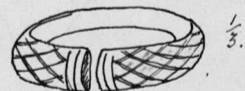
piteemmäksi kuin pohjasta. Haudan ylä-
osasta löydetyt esineet tuskin voine-
vat olla muuta kuin antimia, joita
haudan partaalla seisovat vainajan su-
kulaiset ja ystävät, nähtävästi vaina-
jaa kunnioittaakseen, hautaa täytettä-
essä heittivät sinne tänne täyttömul-
lan joukkoon.

Pohjakerroksessa oli parissa pai-
kassa, nim. oikealla laidalla ja ren-
kaiden tai ketjujen vasemmalla puo-
lolla pieniä hiilikokoelmia ja ylem-
pänäkin oli täyttömullassa siellä
täällä hiilipalasia. Haudan keski- ja
yläosassa oli myös joukko helposti
nostettavia kiviä epäjärjestyksessä.-
Löydöt olivat seuraavat. (Esinumerot
pohjapiirroksessakin).

Täyttömullasta (Lp. 14)

noin 25 ä 35:n sm:n syvyydestä.

52. Leveäpäinen ja paksu pronssinen ranne-
renkas; keskikohta kapea, poikkio puoliym-
pyräinen. Kuvituksena on isketyt vinoneliöt,
jokaisessa neliössä neljä iskettyä yksipis-
teistä neliösiraattia. Pinta rapautunut.
53. Rannerengas, samanlainen kuin edellinen.
54. Pronssikierukka, 19 mm. ptk., 4 mm. avara
ulkoa mitaten.
55. Sirpin teränkatkelma (viikatteen?).
56. Osa hevosenkenkää, jossa on pitkä terävä
hokki, ja jossa näkyy osa naulanreikää;
hevosenkengän naula, kappale saviastian poh-
jan ja kyljen rajalta sekä pieni kuona-
kappale, kaikki löydetyt melkein samalta
korkeudelta ja samasta päästä hautaa kuin
edelliset.

4633.

Täyttömullasta (Lp. 14).

Eura.

noin 50 à 60 sm:n syvyydeltä:

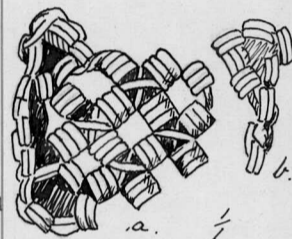
Osmanmäki.

57. 10 pronssikierukkaa, joista pisin on 39 mm. ptk., ja 5 mm. avara ulkoa mitaten; muut lyhyempiä mutta samaa avaruutta. Yhdessä on vielä jällellä pätkä villalanka, jota on kerrattu kahdesta säikeestä. Yksi kierukka oli haudan vasemmalla (luoteis-) puolella, toiset oikealla laidalla.

58. 8 $\frac{1}{2}$ sinistä lasihelmeä kivi IV:n läheltä (kts. pohjapiirr.).

59. Päärmeen katkelma tehty rsitikon tapaan asetetuista pronssikierukoista; 25 mm. ptk. Päärmeen päätä, joka on 28 mm. leveä, reunustaa rivi kaksikierroksisia kierukoita (kuva a). Kierukkain avaruus ulkoa mitaten on lähes 4 mm. Löytyi viimeksi mainittujen helmien läheltä. Samoilta paikoilta löytyi kappale arvattavasti saman päärmeen toisen pään reunasta (kuva b).

Kummankin kappaleen alapuolella on pieniä jätteitä vaalean ruskeaksi muuttuneesta villakankaasta, arvattavasti viimeinen jäännös siitä vaatteesta (esiliinasta?), johon päärme on ollut kiinni neulottuna.

60. Pronssikierukka, 5 mm. avara (ulk.m.).

61. 7 sinistä lasihelmeä; muoto sama kuin N^o:lla 58.

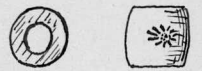
62. Kymmenkunta saviastiankappaletta, isoimmat noin 5 sm. laajat; yhdessä pienessä palasessa on nuoraviiva, muut ovat koristamattomat.

63. 35 saviastiankappaletta, joista kaksi pientä on nuorakoristeilla kuvitettua, muut kuvittamattomia. Näistä palasista osa kuului siihen astiaan, jonka muut osat löy-

4633.
Eura.
Osmanmäki.

tyivät muutamia senttimetriä syvemmältä,
kts. N° 66, ja joiden kanssa ne museossa
ovat liimatut yhteen.

64. 4 helmeä, nim. pieni kellahtava pinnalta rapautunut helmi saviaineesta (?), 2 pientä sinistä lasihelmeä, kaikki samaa muotoa ja isompi keltainen emaljihelmi, jossa on kaksi tähden tapaista siniviivaista täplää.

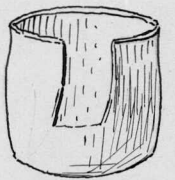

65. 4 pronssikierukkaa, kaikki 5:n mm:n avaruutta.

Peittävän hietakerroksen alla (Lp. 15) oli

60 à 65:n sm:n syvyydellä:

66. Isoja kappaleita koristamattomasta saviastiasta, jonka muut osat löytyivät hiukan ylempää hietapeiton päältä, kts. N° 63. Astian korkeus on 14,3 sm. ja sen suun avaruus 18 x 19,5 sm.; kuva tässä vieressä. Se oli kyljelleen luhistunut ja sen sekä suun että pohjan kohdalla oli vähän hiiltä.

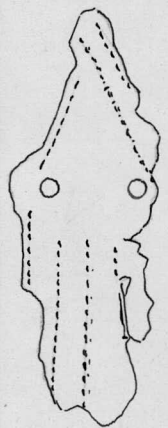

Haudan (15) pohjalla

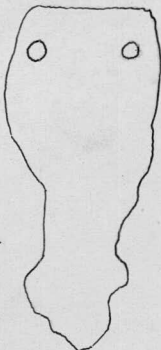
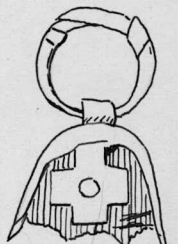
70 à 75:n sm:n syvyydellä

olivat seuraavat esineet, joista muutamat lienevät olleet arkussa koska kannesta oli jätteitä alempana kerrottavien kaularenkaiden ja ketjujen y.m. esineiden päällä (kts. N° 78).

67. Kaksi pronssipeltiä puukon tupesta, kummassakin kaksi nastanreikää; toinen kisko pilkkuviivoilla koristettu. Löytyivät saviastian itäpuolelta.

68. Luinen veitsenvarsi kahdessa osassa. Pääpuolta lävistää pitkät nastat. Toisen nastan kannat ovat ristinmuotoiset; toinen päättyy kaarevaan pronssikiskoon, joka ympäröi varren päätä. Viimeksimainittuun kisk-

4633.
Eura.
Osmanmäki.

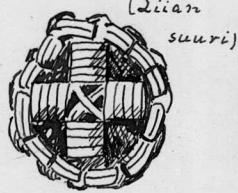
koon on kiinnitetty silmus, josta riippuu rengas. Toisessa pitemmässä varren kappaleessa näkyy pieni osa terääkin.

69. 14 lyhyttä (pisin 25 mm.) katkelmaa vaipan päärmeestä, keskellä vinkkurakuosiin asetettuja kierukoita ja reunoissa suora rivi samanlaisia. Päärme on ollut 8 mm. leveä; kierukkain avaruus $3\frac{1}{2}$ mm.

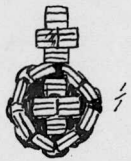

70. Joukko kierukkaputkia, $5\frac{1}{2}$ mm. avarat; muutamissa on vielä jällellä lankapalmikot, toisissa punottuja langansäikeitä; nekin lienevät joko vaipasta tahi otsanauhasta. Löydetyt kaularenkaiden (N° 81) ja soljen (N° 74) läheltä.

71. Pronssikierukoista sommiteltu neliskulmainen tähti (suurin laajuus 20 mm.); keskellä risti, reunassa kehä; vaipasta tai otsanauhasta.

72. Kolme pientä otsanauhan ripukan tapaista 3:n mm:n pronssikierukoista neulottua tähtöstä varsineen (yhdestä varsi puuttuu); voivat myös olla vaipan ristinmuotoisesta tähdestä (vrt. Yliskylä Kuvataulu VII: 2, X: 1 a, XIII:5).

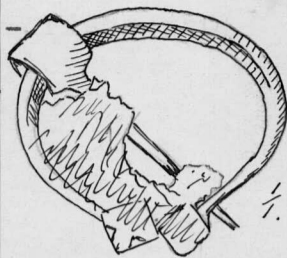
73. Pronssikierukoista sommiteltu soikea tähti (32 x 22 mm.) harvinaista muotoa; epätietoista mistä vaatteuksen osasta irtautunut (otsanauhasta?). Pinnalla muuta kankaan jäännöstä.

74. Pieni hevosenkengän muotoinen pronssisolki neliskulmaisilla ponsilla; renkaan poikio neliskulmainen. Palkimessa hiukan neliiniitisen kankaan jäännöstä, joka ponsien välitse nousee ylös ja peittää toisen niistä. Verrattessa tätä eräisiin samanlaisiin ilmiöihin Yliskylän haudoissa (Perniössä)

4633.
Eura.
Osmanmäki.

(hauta 6 vasen olkasolki), voimme arvata puheenalaisen soljen olleen olusta kiinni pitämässä ja siinä tapauksessa oikeanpuolis- ta olusta. Lähellä kolme pientä saviasti- ankappaletta ja kolme niistä pronssikieru- koista, joita mainittiin N° 70:n kohdalla.

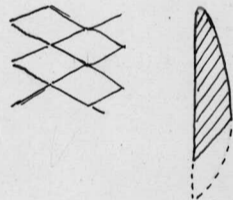

75. Yksi valkeatäpläinen musta emaljihelmi ja 12 sinistä lasihelmeä. (Vrt. N° 58).

76. Paksu pronssinen rannerengas, kahtia kat- kaistu, koristettu kolmipisteisillä kolmio- siraateilla. Päät selkää leveämmät. Toinen syrjä kulunut siitä että omistaja samassa ranteessa on käyttänyt toistakin rengasta, joka kannattaessa on hangannut tätä. Kap- paleet olivat eri paikoissa, toinen vai- pan päärmeen läheisyydessä, toinen vasemman kaularenkaan päällä.

77. Eheä rannerengas, jota edellisen kanssa lienee yhdessä käytetty, löytyi siitä 70 sm. jalkoihin päin. Se on samaa tyyppiä kuin edellinen ja sekin on toiselta syrjältä hyvin kulunut, mutta kuvitus esittää is- kettyjä vinoneliöitä. (Vrt. N° 52).

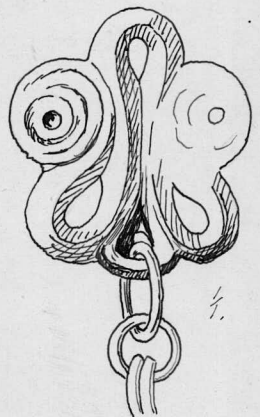
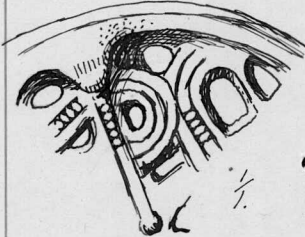
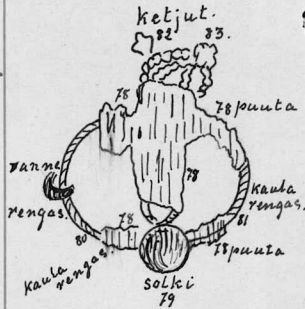

Siltä paikalta, missä luulisi vai- najan kaulan tahi rinnan olleen, löy- tyi kaksi kaularengasta, solki ja ket- jut kannattimineen sekä yllämainittu rannerenkaan puolisko. Ne olivat kui- tenkin kaikki siinä asemassa että ne eivät ole voineet olla vainajan kau- lalle tai rinnalle käyttöasua noudat- taen asetettuina. Kaularenkaat olivat näet siksi viistossa päällitysten et- tei kaula kumpaiseenkaan mitenkään oli- si sopinut ja ketju oli kaksinker- taisena käärittä molempien ympäri nii-

4633.
Eura.
Osmanmäki.

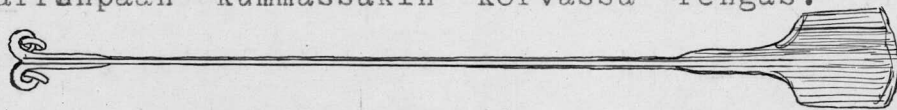
den alalaitoja yhdistämään. Renkaiden ylälaidan risteyksessä lepäsi kupurasolki nurinpäin (kupera puoli alas) osaksi molempien päällä, ja rannerenkaan katkelma oli vasemman kaularenkaan päällä. - Nuo esineet luotellaan tässä:

78. Puunjäännöksiä arkusta löydetyt kaularenkaiden ja ketjujen päältä, jossa olivat sillä tavoin kuin kuva tässä osoittaa.
79. Solki on ympyräinen kupurasolki neljällä eläinkuvalla koristettu; rautainen paljin on hävinnyt. Siinä on neljä matalaa nastaa keskellä sekä ristinpäissä eläimen päät. Solki kuuluu siis siihen tyyppiin, jota kirjoituksessa »De runda djurspännena i Fld, F.M. 1897, nimitetään C-tyypiksi, vrt. kuva 5, vaikka lienee sitä vähän aikaisempi.
- 80,81. Kaularenkaat ovat yhtäläiset, ympyräisistä vartaista punotut ja kummassakin päässä silmus. Nykyisessä avaruudessaan ovat ne, toinen (N° 80) 18 x 21 sm, toinen 20 x 21sm. N° 80:sta on toinen silmus katkennut.
82. Ketju on isoliitteinen, virolaista tyyppiä. Liittehiset (12 & 13 mm. avarat) on tehty kolmeen spiraalikierrokseen väännetyistä paksusta pronssilangasta. Ketjukkannattimet, joita on kaksi, ovat valettuja jäljennöksiä pronssilangasta väännetyistä kannattimista, joiden kyljissä on spiraalikieroksia.
83. Toinen ketju, joka nähtävästi on kuullut samoihin rintaketjuihin, on tehty pienemmistä, 8 mm. avaroista, mutta samalla tavalla väännetyistä renkaista kuin edelli-

4633.
Eura.
Osmanmäki.

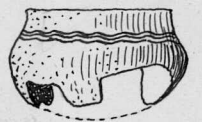
- nen; katkennut kuudeksi kappaleeksi.
84. Viisi sinistä lasihelmeä ja 1 vaalea helmi saviaineesta (?); olivat hajallaan haudan jalkapäässä.
85. Pahoin ruostuneet ja katkenneet leveä-sankaiset keritsimet, löydetyt haudan jalkapäästä.
86. Jalkojen vasemmalta puolelta löytyi 94 sm. pitkä, rautainen paitsin- tai leipälapio, varranpään kummassakin korvassa rengas.

Löytöpaikka 16.

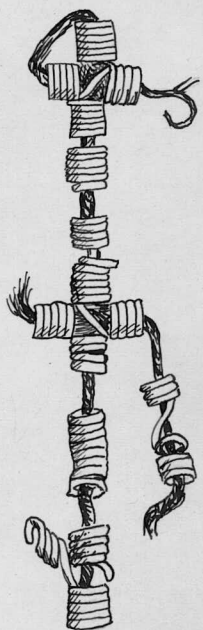
Naisenhauta 80 sm:n syvyydellä. Ainoastaan jalkapuolessa oli kulttuurijäännöksiä, m.m. puoleksi mädäntyneitä osia kummastakin sääriluusta, joiden suunta pohjois-luoteesta eteläkaakkoon. Löydöt olivat:

87. Saviastia palasiksi luhistunut, museossa pantu kokoon. Se on pyöreäpohjainen, kaulaa koristaa kolme aaltoviivaa. Suun avaruus 15 sm. ristiinsä; korkeus lienee ollut 9 sm. Löytyi ruumiin vasemmalta puolelta.

88. Viisi sinistä lasihelmeä ja yksi keltainen emaljihelmi, kaikki samaa muotoa ja melkein samaa suuruutta; olivat hajallaan saviastian koillispuolella (ruumiin keskikohta?).

89. Pronssikierukoita, jotka juoksivat rivissä pitkin vasemman säären sisäpuolta; muutamissa oli vielä jällellä villarihma; avaruus 5 à 5 ½ mm. (yksi 6 mm.) Yhdessä paikassa muodostivat kierukat kolme ristinmuotoista siker-
mää, joita villa rihma piti
koossa, olipa vielä haarauksiakin näkyvis-

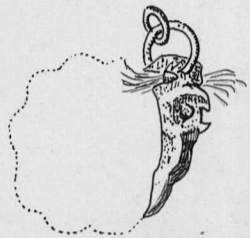

4633.
Eura.
Osmanmäki.

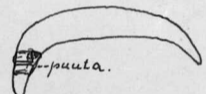
sä. Ne ovat kenties kuuluneet otsanauhaan, jota antimena on heitetty hautaan; taikka esiliinan päärmeeseen.

90. Kierukka, joka nähtävästi on kuulunut esiliinan reunaan, siitä päättäen että sen kyljessä on vaatteen hulpio, johon se kierukan läpi juoksevasta villarihmasta on kiinni neulottu. Löytyi 10 sm. muita kierukoita ylempää.

91. Reunakappale jostakin koristetusta tinalevystä, joka on ollut valettu ja johon pronssirengas nähtävästi reiän kautta on kiinnitetty. Renkaassa on toinenkin rengas kiinni. Alapuolella vähän karvoja (vaatteen ta tai ruumiin alle levitetystä taljasta).

92. Sirppi, jonka pituus tutkaimen ja ruodon kynnen välissä on 26 sm., suurin leveys 4 sm. Sen pintaan on sekä ala- että päällispuolella puuta tarttunut (arkun kannesta ja pohjasta (?)). Löytyi haudan jalkapäästä.

93. Pieni palanen saviastiasta, jossa näkyy viivakoristusta; raudanruostetta, jossa on kankaan jäännöstä sekä pieni pala puoleksi mädännyttä luuta.

Löytöpaikka 17.

Hauta 70 sm:n syvyydellä, josta kaikki muu hautakalusto oli hävinnyt paitsi 2 saviastiaa ja 2 sormusta, ynnä muuta pientä tavaraa. Sormuksien päällä oli jäännöstä arkun kannesta, jonka puun syyt kävivät pitkinpäin eli ruumiin suuntaan ja päällimmäisenä oli koivun tuhta, jonka syyt kävivät poikkipuolen hautaa. Arkku oli siis

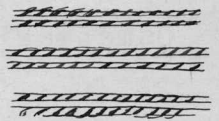
4633.

tuohella tuohella peitetty.

Eura.

Löydöt:

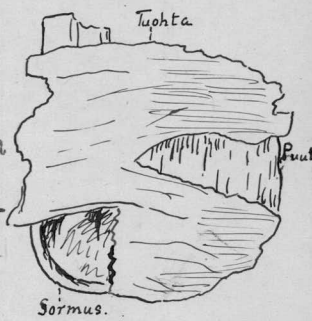
Osmanmäki. 94. Saviastia pyöreällä pohjalla, ohutlaitainen, savi tumman ruskeaksi poltettu. Koristuksina on kuusi hienoa nuoraviivaa ryhmiteltynä kolmeen ryhmään, kaksi viivaa kussakin. Palasina löydetty; museossa limmattu kokoon.

95. Toinen astia, jonka Kirkkoherra W.Salmi-
nen (Köyliöstä) kaivaustyön aikana paikalla
käydessään melkein eheänä kaivoi esille,
on koristamaton, noin 9 ½ sm. korkea, ylhääl-
tä 11 x 13 sm. avara ja monesta paikasta
halkeillut, jonka vuoksi, kun se on maata
täynnä, sitä ei ole voitu tyhjentää.

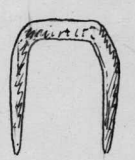
96. Tönkki, jossa alinna on pronssinen spi-
raalisormus, päällä puuta arkun kannesta ja
päällimmäisenä tuhta. Sormuksesta näkyy yh-
dessä kohdassa kaksi kierrosta. Poikkileik-
kaus

97. Toinen tönkki, jossa alinna on kaksi
pientä pronssisormusta (?), päällä puuta arkun
kannesta ja ylinnä tuhta. N° 96 ja tämä
olivat likellä toisiaan, noin 40 & 50 sm.
saviastiasta N° 95, ja arvattavasti ruumiin
keskikohdalla. Arvattavasti olivat molemmat
kädet olleet rinnalla, jonka vuoksi sor-
mukset olivat tulleet näin likelle toi-
siaan.

98. Rautasinkilä, kaiketi arkusta; 4 pronssi-
kierukkaa ja pieni puoleksi mädäntynyt
luupalanen. Yksi kierukka on 4 mm., toiset
runsaasti 5 mm. avarat; kaikissa on villa-
rihma sisällä.

savyas

Vells

meju

vi-
sine

da

rade

ye

4633.

Löytöpaikka 18.Eura.
Osmanmäki.

Naisenhauta 80:n ä 90:n sm:n syvyydellä maanpinnasta. Arkun laitoja ei näkynyt, jonka vuoksi haudan pituutta ja leveyttä voi arvata ainoastaan muinaiskalujen suurimmasta etäisyydestä toisistaan, nim. pituus (saviastia N° 102:n ja sirpin N° 118:n välillä) 1,85 met. ja leveys 70 sm.

Päänpuoli pohjois-koilliseen.

99. Arkku on ollut peitettyä koivuntuohella, jonka syyt kävivät haudan poikki. Sellaista peittoa oli molemmilla olkasoljilla (N^o:t 107, 108), vaikka se on säilynyt ainoastaan vasemman puolisella soljella. (Kts. kuvaa).

100. Arkunkannen jätteitä oli useampien isojen pronssiesineiden, varsinkin solkien päällä ja myös helmien päällä; puun syyt kävivät arkun pituussuuntaan. Vasemmalla soljella oli sitä paitsi kansipuun alla säilynyt toinen yhtä paksu (n. 3 mm.) puunkappale, jonka syyt kävivät päinvastaiseen suuntaan eli poikkipuolen arkun ja joka siis lienee jäännöstä jostakin kannen alle asetetusta pienapuusta (kts. kuvaa); pienan alla vaatetta (kts. N° 105).

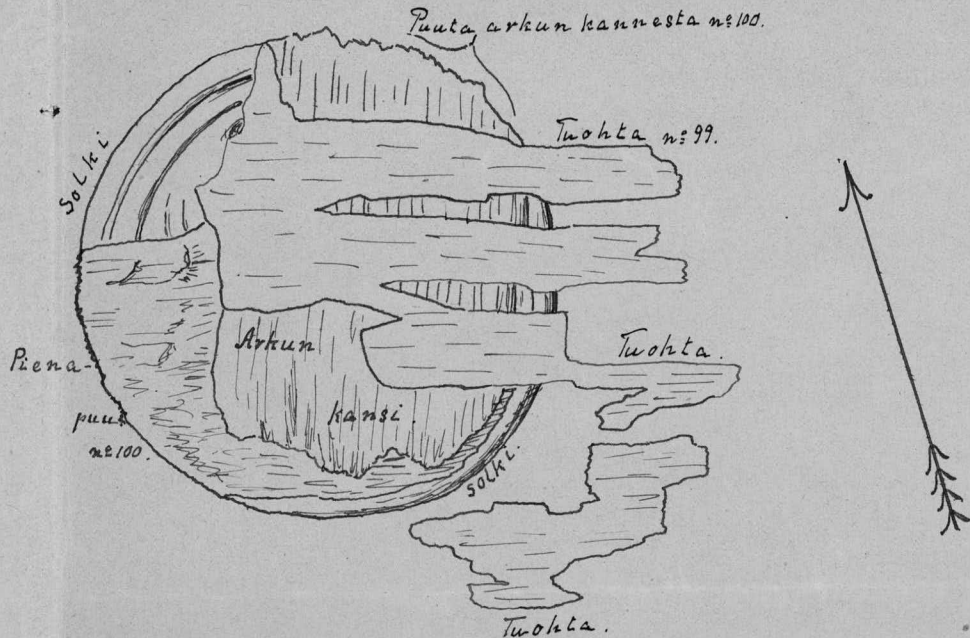
101. Itse ruumiista oli jällellä rintaluita olkasolkien alla, kaksi luukappaletta oikeasta käsivarresta rannerenkaan sisällä ja palanen oikeata sääriluuta säilyneenä esiinliinan pronssipalteen alla. Muu ruumis oli täydellisesti lahonut.

Hautakalusto oli seuraava:

102. Koristamaton saviastia; sivut pulleat, pohja tasainen; suun avaruus lähes 15 sm.,

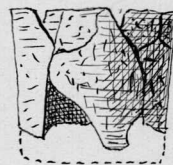
Osmanmäki. Eura. Hauta 18. Vasen olkasolki №108.

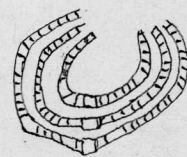
4633.
Eura.
Osmanmäki.

korkeus 10,8 sm. (ulkomitta). Se makasi kallellaan palasina pään ylä- eli vasem- malla puolella ja on jälemin pantu ko- koon, kts. kuvaa tässä vieressä. Väri tum- manruskea.

103. Koristamaton saviastia suorilla sivuilla; pohja puuttuu; suun avaruus n. 19,5 sm., korkeus luultavasti ollut n. 14 sm. Astia seisoi pystyssä pään oikealla puolella.

104. Kolme helminauhaa, jotka haudassa olivat kaulan kohdalla alkuperäisessä asemassaan kuten kuva tässä osoittaa. Helmet olivat villarihmoille pujotetut ja niiden keskinäi- nen asema oli myöskin sama kuin kuvassa. Kunkin nauhan keskellä oli punainen särmi- käs karniolihelmi ja niiden kummallakin puolen seuraavanlaisia helmiä, yhteensä 97 lasiahelmeä, joista 93 sinistä, 3 valkoista ja 1 ruskea; 12 emaljihelmeä, joista 7 keltaista, 2 valkoista ja 3 mustaa val- koisilla viiruilla; 2 poltettua savihelmeä sekä 11 pronssihelmeä, nim. 1 samaa sär- mikästä muotoa kuin karniolihelmet, 2 kak- sijakoista ja 8 kolmijakoista pitkää hel- meä, kukin jako-osa koristettu konsentrisil- lä kehillä keskipisteineen.

105. Jätteitä vaatteesta, arvattavasti vaipasta, neliniitistä kudontaa, joka vaate on peit- tänyt ruumiin, taikka ainakin sen yläosan. Niitä oli oikealla olkasoljella, vasemman olkasoljen ja mainitun puupienan välissä soljen kokoinen hyvin säilynyt palanen (kts. N° 100) sekä esiliinan kulmakappaleen ja helmien päällä.

106. Hameenkappaleita neliniitistä villavaatetta eli sarkaa, jotka olivat säilyneet olka-

*villarihma
lasiputkella*

4633.

Eura.

solkien, rintasoljen, rannerenkaan ja sormuksien alla.

Osmanmäki. 107,108. Oikea ja vasen olkasolki. Ne ovat toisensa kaltaiset, nimittäin ympyräisiä kupurasolkia, joita koristaa kaksi selitysten toisiinsa käännettyä kiemuraista eläinkuvaa "rajaviivat" nauhantapaisia ja toisiinsa kietoutuneita. Päässä ja etujalan lähtökohdalla kummassakin eläimessä on kaksi kaksi-kehäistä keskipisteellä varustettua silmää; nastoja ei ole.

109. Ympyräinen pronssinen kupurasolki koristettu neljällä eläinkiemuralla ja kahdeksalla nastalla löytyi rinnan ja vatsan rajalta. Soljen pienuus (5,5 sm), sen huonosti tehdyt eläinkuviot ja poratut reiät tekevät siitä muodon, joka on C ja D-tyyppien sekoitusta (vrt. "De runda djurspännena i Fld", F.M. 1897, N° 1-2) ja on se siis luettava X:nteen vs.

110. Soljen alla on kappale pronssipeltiä, joka on painunut hamekankaaseen,

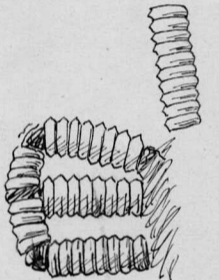
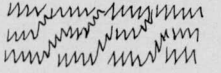
Ruumiin kädet olivat luultavasti yhdyttyt soljen kohdalla, koska sen läheltä löytyi rannerengas ja kolme sormusta.

111. Rannerengas, jonka sisällä vielä oli kaksi luuta oikeasta käsivarresta ja joka on katkennut kolmia, on päistä paksu ja leveä, keskeltä kapea. Kuvitus esittää iskemällä tehtyjä vinoneliöitä (vrt. N^o:t 52 ja 77).

112,113. Kaksi sormuksista (molemmissa sormiluut sisällä) on spiraalikierteistä, tehdyt toinen kolmikulmaisesta ja toinen puolipyöreästä tasaleveästä pronssivartaasta. Sormuksien avaruus 17 mm. ulkonaista mittaa.

4633.
Eura.
Osmanmäki.

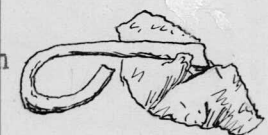
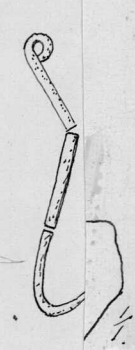
114. Kolmas sormus on spiraalikierteinen le-
veällä keskikohdalla, jonka kummallakin puo-
len kolmikulmainen varras tekee kolme kier-
rosta. Keskikohtaa koristaa puncusta jäl-
jittelevä kaiverrettu nauhakuosi ja kierrok-
sia hienot aaltoviivat. Kaunis kappale.
115. Rannerenkaan lähellä oli pahoin ruostu-
nut rautaveitsi, jonka ruodossa on vähän
jäännöstä puuvarresta; terää peittää mel-
kein maaksi muuttunut tupen nahka.
116. Oikean sääriluun kohdalla oli noin 18 sm.
pitkä esiliinan palle, tehty pronssikieru-
koista, joita on pujotettu paksulle villa-
rihmalle. Palle päättyy kolmisäteiseen kul-
makappaleeseen, jonka säteenpäitä yhdistää
kierukkarivi. Kierukkain pronssilanka on
kolmikulmaista ja niiden avaruus on 5 mm.
Itse esiliinankankaasta oli jällellä aino-
astan kapeita palteeseen kiinniommeltuja
kaistaleita, nähtävästi neliniitistä villa-
vaatetta. Kulmakappaletta peitti kuten ylem-
pänä mainittiin, pieni paksu vaatepalanen,
arvattavasti vaipasta.
117. Jalkapäässä vasemmalla puolella oli puo-
leksi lahonut puunkappale, kaiketi jännös
jostakin tehdystä esineestä, sekä
118. sirppi. Näyttää siltä kuin molempien
näiden esineiden hautaanpano olisi tarkoit-
tanut vainajan kunnioittamista.

Löytöpaikka 19.

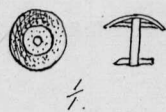
Luultavasti naisen hauta; 60 sm.
maapinnan alla. Haudan sisältöä ei
ollut muuta jällellä kuin seuraavat
yhdessä koossa olevat esineet, nimit-
täin:

4633. Eura. Osmanmäki.
119. Leveäsankaiset keritsimet; sangan alla näkyy raudanruosteen säilyttämää nahkaa (?) ja terän alla vähän puunjäännöstä.
120. Osa veitsestä, jonka puuvarresta vielä on osa jälellä; terään on ruoste tartuttanut tuppeen kuuluvaa tuolta tai nahkaa.
121. Ohkaiseksi neliskulmaiseksi puikoksi kullunut 97 mm. pitkä kovasin, kappale toisesta kovasimesta, 7 palasta piikiveä ja hiilikappaleita.
122. Viisi raudanruostetönkkää, syntyneet lähi-
tysten olevista, muodottomiksi ruostuneista ja yhteentakertuneista esineistä, niinkuin niittausnauvoja, ohkaisia pronssivartaita, osia pronssirenkaista, puuta ja piikiveä y.m. Yhteen on tarttunut pronssinen kärjenhela puukon tupesta (?) ja sen alla on ruostunut nahkaa.
123. Käyrä ja litteä rauta (sinkilä ?), josta molemmat kärjet näyttävät katkenneen ja (keihään- ?) ruodon katkelma.
124. Kolme ohkaista pronssilanganpätkää, samaa laatua kuin muutamat ruostetönkeissä olevat.
125. Kaksi edellisiä paksumpaa pronssilangan-
katkelmaa, molemmat väännetyllä ja terotetulla kärjellä, kenties onkikoukkuja tahi neuloja (?); toisen tyvipuoli on tarttunut yhteen yllämainituista ruostetönkeistä, jossa on yhtä paksu silmuspäinen pronssilangan kappale. Esine kokonaisuudessaan on tämän näköinen.
126. Silmukselle väännetty pronssivarras, johon on ruostetta tarttunut.
127. Enemmän kuin 30 pientä pronssinastaa tahi nastan kantaa, useat ruostepalasiin takertuneet. Itse nastat ovat 7 mm. pitkät.

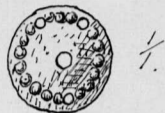

4633.
Eura.
Osmanmäki.

Samassa päässä on usein kaksi kantaa, molemmat ympyräiset, ulommainen kupera, 7 mm. ristiinsä, ja sen alla pienempi lähes 5 mm. leveä kanta (kts. kuvaa). Ne lienevät tupesta tai vyöstä. - Yhteen mainittuun ruostepahkuraan on tarttunut pieni pala kaksiniitistä kangasta.

128. Ympyräinen vyönsila pronssipelistä, 14 ä 15 mm. ristiinsä, kupera, reikä keskellä ja kaksi reunassa; pitkin reunaa kuhmukehä. (kts. kuvaa).

129. Valettu pronssinen vyönsila, alapuolella nasta. Se on neliömäinen pyöristetyillä kulmilla, joita on koristanut keskipisteiset kehät. Leveys 14 mm.

130. Edellistä pienempi pronssinen vyönsila, valettu, nasta alapuolelta katkennut. Kuvitusta ei näy enään. Suurin laajuus 11 mm.

131. Pieni eheä renkas ja kaksi katkelmaa samanlaisista (a, b, c), kaikki pronssia; katkelmien jatkot kenties eräissä ruostetönkeissä.

132. Kokoon väännetty pronssikisko, nykyisessä muodossaan 10 x 13 mm.

133. Kaksi pronssikierukkaa, toisessa 2, toisessa 5 kierrosta; avaruus 6 mm.

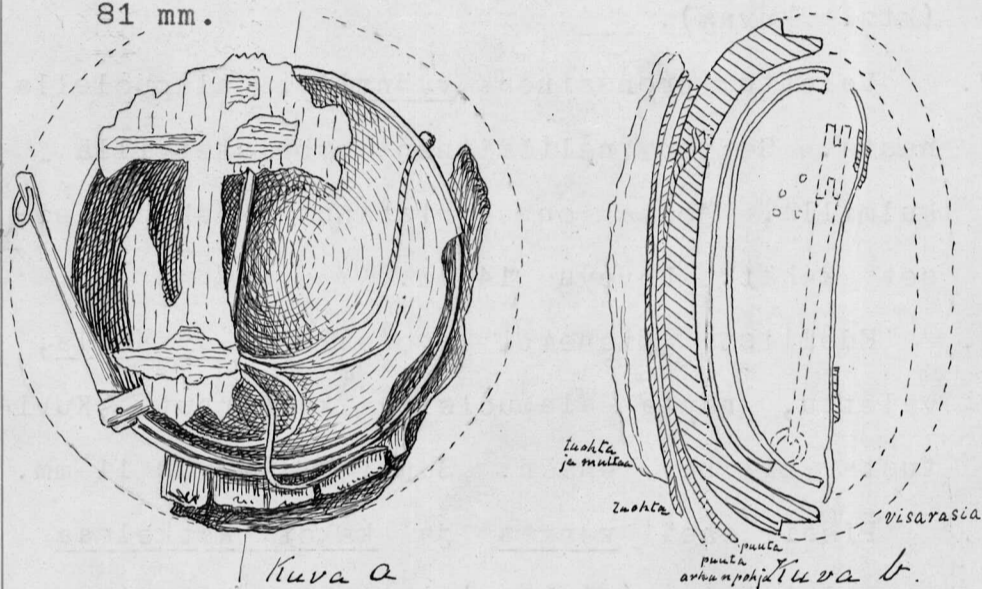
134. Pieni ketjunpätkä, jossa on neljä ympyräisestä pronssivartaasta tehtyä rengasta, kukin muodostaen yhden liittehisen.

135. Joukko ohkaisia puuluskoja arvattavasti arkun kannesta tahi pohjasta; löytyivät kaikkien edellämainittujen esineiden yhteydessä.

136. Kaksimaljainen vaaka pronssista, maljat pantuna sisätysten ja päällimmäisessä kaksinivelinen kokoonpantu vaa'anvarsi, jonka

4633.
Eura.
Osmanmäki.

kummankin reiden päässä olevaan renkaaseen maljain kannattamista varten on kiinnitetty villarihmoista neliskulmaiseksi palmikoitu ja neljään ohkaisempaan rihmaan jakautuva, nyt katkennut paula. Päällimmäinen malja, joka on melkein eheä, on 52 mm. ristiinsä avara, reisien pituus saranan tapin keskeltä toiseen päähän lukien on 34 mm. ja varren keskikohta saranain tappien välissä 13 mm. Vaa'an varren koko pituus on siis 81 mm.

137. Vaaka oli visapuisessa, luultavasti sorvatussa raasiassa, josta ainoastaan pohjapuolisko oli säilynyt jotenkin haamullaan, vaikka siitäkin palasia oli lahonnut pois; rasian ulkolaitaa pitkin juoksee uurros, johon kansi luultavasti on sovitettu. Osittain rasian kanteen, osittain ruumiin kirstun kanteen kuuluvana täytyy pitää joukon ohkaisiksi painuneita puunsälöjä, jotka ovat säilyneet vaa'anreisien ja maljan reunojen päällä; osa niistä lienee myös tuohla. Muutamissa paikoin on tuollaisia puu- tai tuohikerroksia neljä päällitysten, useimmat paperinohkaisia. Se seikka että ne todellakin ovat eri kerroksina pidettävät, käy selväksi siitä että puun tai tuohen syyt

4633.

Eura.

Osmanmäki.

joka eri kerroksessa käy eri suuntaan.

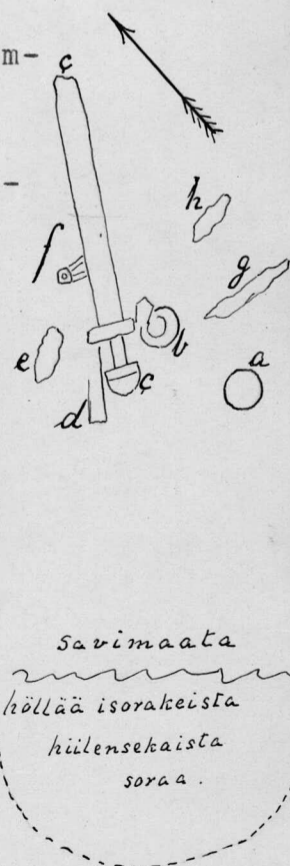
Rasian alla oli ensin ohut puukerros, jonka syyt kävivät poikkipäin haudan (piena?) ja sen alla toinen, jonka syyt juoksivat pitkinpäin (arkun pohja?); sitten seurasi tuolta (?) kenties useammassa kerroksessa. Kaikki nämät kerrokset nähdään tönkissä rasian alla sekä kuvassa b edellisellä sivulla.

138. Kahdeksan punnusta, joista ainakin isoimmat ovat pronssikalvolla päällystetyt, mutta lienevät sisää raudasta, koska ovat vahvassa raudan ruosteessa. Isoin on 22 mm. poikkimitassa, pienin ainoastaan 6 mm. Ne ovat ympyräisiä paitsi kaksi pienintä, jotka ovat särmikkäitä.

139. Kaksi pähkinää (hassel).

Löytöpaikka 20.

Miehenhauta, 1,10 met:n syvyydellä; pituussuunta koill. - loun., pää luultavasti lounaseen. Siitä paikasta missä useimmat esineet olivat ja jota voi pitää pään taikka rinnan kohtana, jatkui sorakerroksien läpi kaivettua hautaa lounaseen lähes 1,5 metrin pituudelle. Tämän kaivoksen äärimmäinen kolkka oli pyöristetty ja sisälsi noin 20 sm:n syvyydeltä höllää vahvasti hiilensekaista isorakeista hietasoraa; muu osa kaivosta oli saven täyttämää. Siinä osassa hautaa, missä muinaiskalut olivat, oli maatäytteessäkin siellä täällä joku hiilipalanen.

4633.

Täyttemaassa 0,60 met:n

Eura.

syvyydellä maanpinnasta oli:

Osmanmäki.

140. Ympyräinen kupurasolki varustettu 4:llä eläinkuvalla ja 8:lla nastalla; eläinkiemurat ovat pilaantuneet ja kulmikkaat ja niiden väliset reiät näverretyt; reuna leveä, poikkion keskikohta korkea. Paljin, joka on ollut raudasta puuttuu; jälellä on vain ruostepahkuroita kodan ja pitimen kohdalla, sekä viimeksi mainitussa paikassa pronssinen rengas palkimen kiinnittimenä. Kupuran sisällä oli säilynyt ruohoja y.m. kasviai- neksia. Ollen muuta hautakalustoa ylempänä oli tämä solki luultavasti jonkun haudan partaalla seisovan läheisen - sukulaisen tai ystävän - hautaa täytettäessä sinne heittämä. (Pohjapiirroksessa a).

Haudan pohjalta 1,10 met:n syvyydeltälöytyi:

Pieniä puunjätteitä esineiden päältä ja välistä, nimittäin:

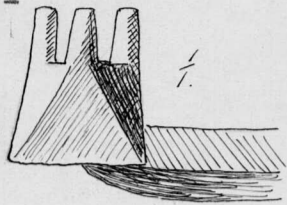
141. hevosenkengän muotoisen soljen päältä (b) puunsälöjä ja osa oksaa, joiden syyt juoksivat pitkinpäin hautaa ja luultavasti kuuluivat arkun kanteen;
142. osaksi miekan, osaksi sen vieressä olevien pronssikiskojen päältä, kohdalta f, ohueksi painunutta puuta, jonka syyt kävivät poikinpäin hautaa, sekä
143. samalta paikalta pronssikiskojen päältä ja osaksi miekan alta samoin ohueksi painunut lähes 90 sm:n pituinen ja 2,7 sm:n levyinen puunsälö, jonka syyt juoksivat haudan poikkipuolin.

4633.

Muut esineet olivat:

Eura.
Osmanmäki.

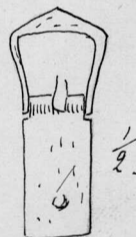
144. Hevosenkengän muotoinen pronssisolki (b) kummankin ponnen koristuksena neljä 7:n mm:n korkuista nastaa, joiden päihin on isketty kolme pientä ympyräistä kohopohjais- ta pistettä ☉. Renkaan poikkio on täl- lainen: ; sen päällimmäisessä pinnas- sa näkyy iskettyjä siraatteja, nim. pis- teen tapaisia kolmi- ja nelikulmioita. Pal- kimen kanta on kapea ja tasaleveä, kier- retty renkaan ympäri. - Paljin on pistet- ty paksun villakankaan läpi, jonka kutomis- tavasta ei enään saa varmaa selkoa.

145. Kaksiteräinen miekka, 92,5 sm. pitkä; pon- si kaksiosainen, ruostuneesa tilassaan mel- kein puoliympyräinen, väistinrauta lyhyt ja leveä, kädensijassa on vielä puunjäännöstä kahvasta (c). Säilän pinnassa puunjäännöstä huotrasta. Ponsi 6 sm. korkea, 9 leveä; väistin 10 sm. pitkä.

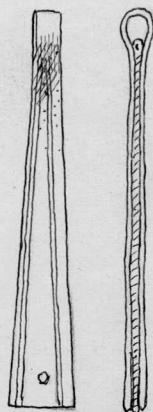
146. Pronssinen vyönsolki, jonka hihnan kiin- nittämiseksi tarkoitettu peräkisko on kak- sinkertainen, 3,5 sm. pitkä ja 1,5 sm. leveä. - Kiskojen välissä on vielä säily- lynyt palanen mainittua nahkahihnaa eli vyötä.

147. Soljen vieressä oli nahkapalnen, jonka kaksi vastakkaista laitaa ovat käännetyt kaksikerroin, niin että koko kappale nyt on lähes 1 sm:n levyisen ja 5 sm:n pi- tuisen kaistaleen näköinen.

148-150. Kolme kaksikerroin väännettyä kapeata pronssikiskoa eli hihnan kiinnityssilaa, joista kaksi oli vieritysten f- kohdalla (148, 149), kolmas (150) e- kohdalla. Lyhyin näyttää olleen 9,5 sm., pisin runsaasti

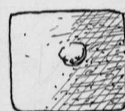
4633.
Eura.
Osmanmäki.

11 sm. pitkä. Kussakin on kiskonhaarojen välissä nahkakaistale, jota leveämmässä, 1,5 sm:n levyisessä päässä nastaa pitää paikoillaan; toisessa päässä jättää nahka kiskojen välisen polven alustan avoimeksi silmukseksi. Kun nämät hihnankiinnittimet haudassa olivat vyön ja miekan läheisyydessä, käy varsin luultavaksi että ne kaikki ovat kuuluneet miekan kannattimeen. - Vyösoljen ja kiskojen välillä sekä niiden alla on säilynyt vahvanlaista kangasta, kaiketi vaipasta tai takista.

151. Kolmikulmaisesta pronssivartaasta tehty spiraalisormus, nyt rikkinäinen; löytyi f-kohtalla olevien kiskojen päältä.

4 kierrosta

152. Kaksikantainen pronssinen niittausnasta, kantojen välissä kaksi päällekkäin olevaa nahkapalasta.

153. Keihäänterä suikeanmuotoisella lehdellä; putkessa vielä jäännöstä puuvarresta (d). Pituus 29 sm. Kärki katkennut ja yhteenliimattu. Lehden leveys 3,5 sm.

154. Ruosteesta pahasti turpunut veitsi, josta varsi on hävinnyt (g).

155. Rautapalanen (h).

156. Pronssinen spiraalisormus leveällä keskikohtalla; päät ympyräisestä vartaasta. Sen sisällä on sromen nivelluu. *löytyi maasta seuloesta.*

157. Kappaleita pienestä saviastiasta. *löytyi*

158. Kaksi rautanaulaa, läheltä b-kohtaa.

Löytöpaikka 21

oli noin 1,5 met. pitkä ja 1 met.

leveä. Siitä ei löytynyt muuta kuin

159. Viisi rautanaulaa, joista yhdellä on poikittainen kanta, kolmella kenties yksi-

4633.
Eura.
Osmanmäki.

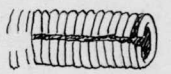
puolinen kanta (katkenneet ja vääntyneet)
ja yksi on paksu, mutta kannaton.

160. Kolme saviastiankappaletta, joista yksi on reunapalanen, sekä kaksi pronssikierukkaa, kumpainenkin 5 mm. avara. Pitemmässä villarihma.

Löytöpaikka 22.

Täällä oli 50 sm:n syvyydellä lähellä toisiaan noin puolen metrin laajuuisella alalla.

161. Kappale arvattavasti vaipan tai esiliinan reunasta tai hulpiosta, joka on päällystetty rengassarjalla. Renkaat ovat pronssia ja avonaiset sillä kohdalla, mistä itse vaate pistänyt ulos. 47 mm. pitkä. Renkaiden avaruus 7 mm.

162. Pronssikierukka 25 mm. pitkä ja 4½ mm. avara.

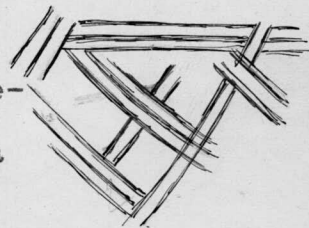
163. Kappale sirpistä 74 mm. pitkä.

Seuloista ja mäen rinteestä

löydettiin

164. Neljättäkymmentä saviastiankappaletta muutamissa isoja nuorakoristeita, toisissa hienompia samanlaisia, ja yksi palanen, jossa on tällainen ristikkokuvitus:

Ennen Applegrenin tuloa löydet-

tyjä esineitä, isosta sora-

kuopasta.

Apteekkari Hjalmar Tolletilta ostettuja:

165. Eheä kaksiteräinen miekka kolmikulmaisella ponnella; kahvassa ja molemmissa lappeissa puun jäännöstä, jonka syyt juoksevat pitkin miekkaa. Toisessa lappeessa on kum-

4633.
Eura.
Osmanmäki.

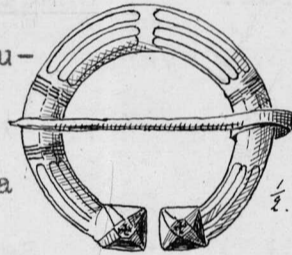
mankin terän äärellä jäännöstä neliniit-
sestä kankaasta, jonka nurjapuoli on näky-
vissä. - Miekan nykyinen pituus 95 sm.

166. Putkikeihään terä, jonka lehti on ollut
suikeanmuotoinen; nyt on suuria osia kaulan
kohdalta ruostuneet pois. Pituus 32 sm.
Ostettu koululainen Aarne Tolletilta, joka
sen oli pelastanut Euran lukkarin vinniltä.

167. Hevosenkengän muotoinen pronssisolki; ren-
kaassa iskettyjä neliöitä, kolmioita ja
ympyröitä. Kummassakin ponnessa neljä nas-
taa; paljin katkennut kahtia ja sen kan-
tapuoli, joka on kapea ja tasaleveä, on
kääritytty renkaan ympäri. Tilkku nelitiitis-
tä vaatetta ollut kiinni palkimessa. (Panttu vasiaan).

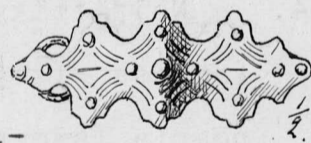
168. Pronssinen hevosenkengän muotoinen solki
tätä muotoa ja suuruutta:

Renkaan poikkio on litteä kuu-
sikulmainen; ponnet korkeat ja
niiden päällimmäisellä pinnalla
on kummassakin hakaristi.

169. Kaksivartinen solki ruotsa-

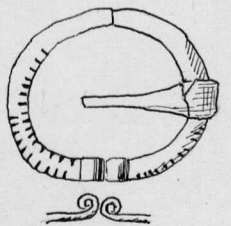
laista tyyppiä, kts. kuvaa
tässä. Rautainen paljin on
ruostunut pois. Palkimen pi-
din kaksiposkinen ja niistä

riippuu pronssirengas kaiketi rintaketjujen
kinnittämistä varten. Palkimen kota eheä.

170. Aivan pieni rengassolki, 26 x 23 mm.

avara; ponnet kierteisiä; paljin kahdessa
osassa. Lienee kuulunut balttilaismalliseen
päänkääreeseen.

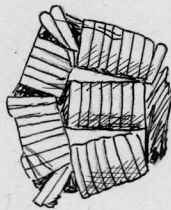
171. Kolme samanpituista pronssikierukkaa kol-
mikulmaisesta vartaasta, kaikkiin nahkarihma
pujotettu; niiden pituus n. 5 sm., avaruus
7 mm. Lienevät kuuluneet balttilaismalliseen

4633.

naisen päänkääreeseen.

Eura.
Osmanmäki.

172. Joukko villarihmoille pujotettuja prons-
sikierukoita, toiset 4, toiset 6 mm. ava-
rat, sekä viisi esiliinan kulmakappaletta,
toiset eheitä, toiset rikkuneita. Yhdessä
ovat kierukat 6, toisessa 4 mm. avarat.

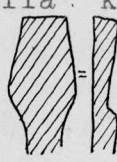
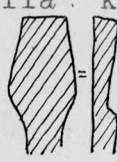
173. Kaksi veitsen tuppeen kuuluvaa kappaletta
toinen tupen kärjestä; toinen on nahkarih-
ma, jonka kummallakin puolen on jäännöstä
pronssikiskoista.

174. Pieni hopearengas, avonainen, n. 13 mm.
avara, poikkipäin uurrettu. Viisi rikkiin.
pronssisormusta ja umpinainen pronssirengas.

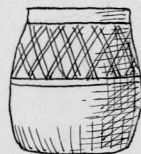
175. Lasihelmi, sininen, vähän särmäinen.

176. Rautaveitsi, kahtia katkennut, 23,5 sm.
pitkä; ruodossa puunjäännöstä varresta; sekä
ruostuneita rautapalasia.

177. Kolme niitauspaulaa, kussakin toinen kan-
ta neliskulmainen; kaikissa puunjäännöstä.
Niiden pituus 5, 5,5 ja 6 sm.

178. Neljä muuta naulaa, joista yksi litte-
ällä yksi puolisella kannalla , kaksi
pystyllä kannalla sekä
yksi pa-
lanen, josta sekä kanta-
että kärki-
puoli on katkennut pois.

179. Pieni eheä saviastia, yhdeltä puolen
vain haljennut; sivut pystyt, hiukan kupe-
rat ja niiden yläosa koristettu ristikko-
kuvituksella. Suun avaruus 7,5 sm., astian
korkeus 8,5 sm.

180. Joukko saviastiankappaleita.

181. Aethelraed II:n (978-1016) hopearaha;
takapuoli tällainen:

Suutari Juho Forssellin löytämät:

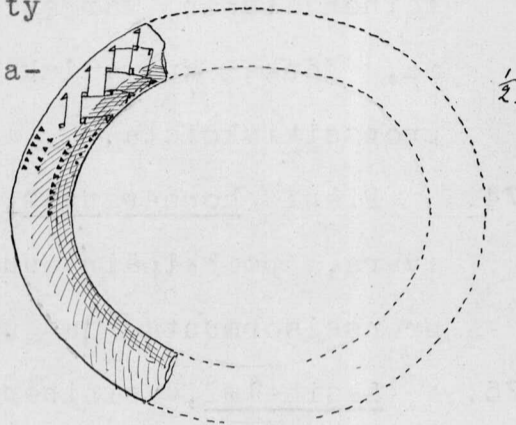
182. Spiraalisormus leveällä keskiosalla ja

Nordman

4633.
Eura.
Osmanmäki.

ympyrävartaisilla päillä. Löydetty isosta sorakuopasta, josta kaikki edellisetkin ovat saadut.

183. Osa tavattoman suuresta hevosenkengän muotoisesta pronssisoljesta liiviläistä muotoa. Päällispintaa koristaa tarkkuudella isketyt yksipisteiset kolmiosiraatit ja palmikkokuvitus. Löydetty Forssellin tuvan takaa perunamaata tehtäessä Eskolan ja Lukkalan talojen raja-aidan kohdalta.

4634.
Lieto.
(Anttila)
Ristinpelto.

Muinaiskaluja, jotka Hjalmar Appelgren Heinäkuun lopulla v. 1905 paikkaa tutkiesaan löysi Ristinpellostä Anttilan maalla Sauvalan kylässä Liedon pitäjää. Kaivaukset tapahtuivat saman soranottohaudan laidoilla, josta N° 4448:n alla kerrotut löydöt tulivat esiin.

Kaivellessa huomattiin kuopan reunan lähellä monessa paikoin peltomullan alla noin 80 senttimetrin syvyisiä hautoja ja suurempiakin aloja täynnä hiilensekaista harmaata savihietaa, joskus ruskeatakin hietaa tai mullan sekaista savea sekä myös koske-